

Polar bears finally migrate to Antarctica

Mischa Cillessen

Stadsecoloog Tilburg

- Exoot
 - Uitheemse soort “ingevoerd” door de mens
- Invasief
 - Soort die zich explosief vermeerderd
- Plaagsoort
 - Soort die voor overlast zorgt

- Rivierkreeften
- Duizendknoop
- Watercrassula
- Siberische grondeekhoorn
- Amerikaanse vogelkers
- Reuzenberenklauw
- Karmozijnbes

- Plaagmier
- Halsbandparkiet
- Reuzenbalsemien
- Veelkleurig Aziatisch lieveheersbeestje
- Grote waternavel
- Verspreidbladige waterpest

- Brandnetel
- Reuzenbalsemien
- Bruine rat
- Californische rivierkreeft
- Watercrassula
- Reuzenberenklauw
- Stadsduif
- Soepgans

- Reuzenberenklauw
- Japanse duizendknoop
- Californische en Amerikaanse rivierkreeft
- Watercrassula
- Zonnebaars
- Reuzenbalsemien

INVASIEVE EXOTISCHE DUIZENDKNOPEN

Japanse duizendknoop - *Fallopia japonica*

Sachalinse duizendknoop - *Fallopia sachalinensis*

Boheemse duizendknoop - *Fallopia x bohemica*

Afghaanse duizendknoop - *Persicaria wallichii*

	Japanse duizendknoop	Boheemse duizendknoop	Sachalinse duizendknoop
	<i>Fallopia japonica</i>	<i>Fallopia x bohemica</i>	<i>Fallopia sachalinensis</i>
hoogte (m)	1,5-2,5	2-5	3-6
stengel	veelvuldig vertakt	weinig tot veelvuldig vertakt	geen tot enkele vertakkingen
grootte blad (cm)	10-18	15-30	25-50
bladvoet	recht	recht tot zwak hartvormig	duidelijk hartvormig
			
haren blad	schubvormig	korte, stijve, driehoekige haren	lange buigzame haren

INVASIEVE EXOTISCHE REUZENBERENKLAUW

Heracleum mantegazzianum

Gewone berenklauw	Reuzenberenklauw
90 cm tot 1,5 meter hoog	1,5 tot 5 meter hoog
Stengel niet rood-paars gevlekt	Stengel rood-paars gevlekt
Onderste bladen enkelvoudig en ondiep handlobbig, de hogere enkel geveerd	Bladeren diep ingesneden en getand
Bloemscherf met 15-45 stralen, tot 20 cm in doorsnede	Bloemscherf met 30-150 stralen, tot 80 cm in doorsnede

Tabel 1. Verschillen in uiterlijke kenmerken tussen Reuzenberenklauw en Gewone berenklauw

Exoten beleid

GEMEENTE TILBURG

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Voorkomen in Tilburg	BE	O	G	E	Totaalscore	Advies
Ambrosia-soorten	<i>Ambrosia spec.</i>	+	+	0	+++	++	+++++	Preventie; regulier beheer
Amerikaanse brulkikker	<i>Rana catesbeiana</i>	-	+++	0	+	++	+++++	Preventie
Amerikaanse nerts	<i>Neovison vison</i>	+	+	0	0	+	++	Geen maatregelen
Amerikaanse ribkwal	<i>Mnemiopsis leidyi</i>	-						
Amerikaanse vogelkers	<i>Prunus serotina</i>	++	+	0	0	+	++	Integratie in bosbeheer
Aspisadder	<i>Vipera aspis</i>	-						
Brandmieren	<i>Solenopsis spec.</i>	-						
Bronforel	<i>Salvelinus fontinalis</i>	-						
Bruine tuinmier(plaagmier)	<i>Lasius neglectus</i>		+	+	0	++	++++	Signalering
Bruinkopdiksnavelmees	<i>Sinosuthora webbiana</i>	-	++	0	0	+	+++	Preventie
Canadese gans	<i>Branta canadensis</i>	++	+	0	0	++	+++	Reguliere schadebestrijding
Chinese wolhandkrab	<i>Eriocheir sinensis</i>	-	++	+	0	++	++++	Preventie
Druipzakpijp	<i>Didemnum vexillum</i>	-						
Dwergmispel	<i>Cotoneaster spec.</i>	+++ (aangeplant)	+	0	0	0	+	Geen maatregelen
Egeria	<i>Egeria densa</i>	+	++	0	0	++	++++	Preventie, PyA waterplanten
Essenprachtkever	<i>Agrilus planipennis</i>	-	+++	0	0	+++	+++++	Preventie
Gele maskerbloem	<i>Mimulus guttatus</i>	++ (Leemkuilen)	+	0	0	+	++	Monitoring Leemkuilen
Gewone driehoeksmossel	<i>Dreissena polymorpha</i>	-	0	0	0	0	0	Geen maatregelen
Gifsumak	<i>Toxicodendron radicans</i>	-						
Grootkopkarper	<i>Hypoptalmichthys nobilis</i>	-	++	0	0	++	++++	Preventie
Grote waternavel	<i>Hydrocotyle ranunculoides</i>	++	+++	++	0	+++	+++++	PyA waterplanten
Halsbandparkiet	<i>Psittacula krameri</i>	+	++	0	0	+	+++	???
Heilige ibis	<i>Threskiornis aethiopicus</i>	-						
Hemelboom	<i>Ailanthus altissima</i>	++ (aangeplant)	+	0	0	+	++	Niet meer aanplanten?
Huiskraai	<i>Corvus splendens</i>	-	++	+	+	++	+++++	Signalering
Italiaanse kamsalamander	<i>Triturus carnifex</i>	-	+++	0	0	0	+++	Preventie
Japanse duizendknoop	<i>Fallopia spec.</i>	+++	++	0	0	+++	++++	PyA duizendknoop
Kleine waterteunisbloem	<i>Ludwigia peploides</i>	-	+++	++		+++	+++++	PyA waterplanten
Mandarijnend	<i>Aix galericulata</i>	++	0	0	0	0	0	Geen maatregelen
Mariene roofslakken	divers	-						
Muntjak	<i>Muntiacus reevesi</i>	+(Boschkens, Goirle)	++	+	0	++	++++	Preventie, bestrijding?
Nijlgans	<i>Aloochen aegyptiana</i>	+++	+	+	+	++	++++	Reguliere schadebestrijding
Possums en opossums	divers	-	++	0	0	0	++	Preventie
Quaggemossel	<i>Dreissena bugensis</i>	-	?	0	0	?	?	Geen maatregelen

Exoten beleid

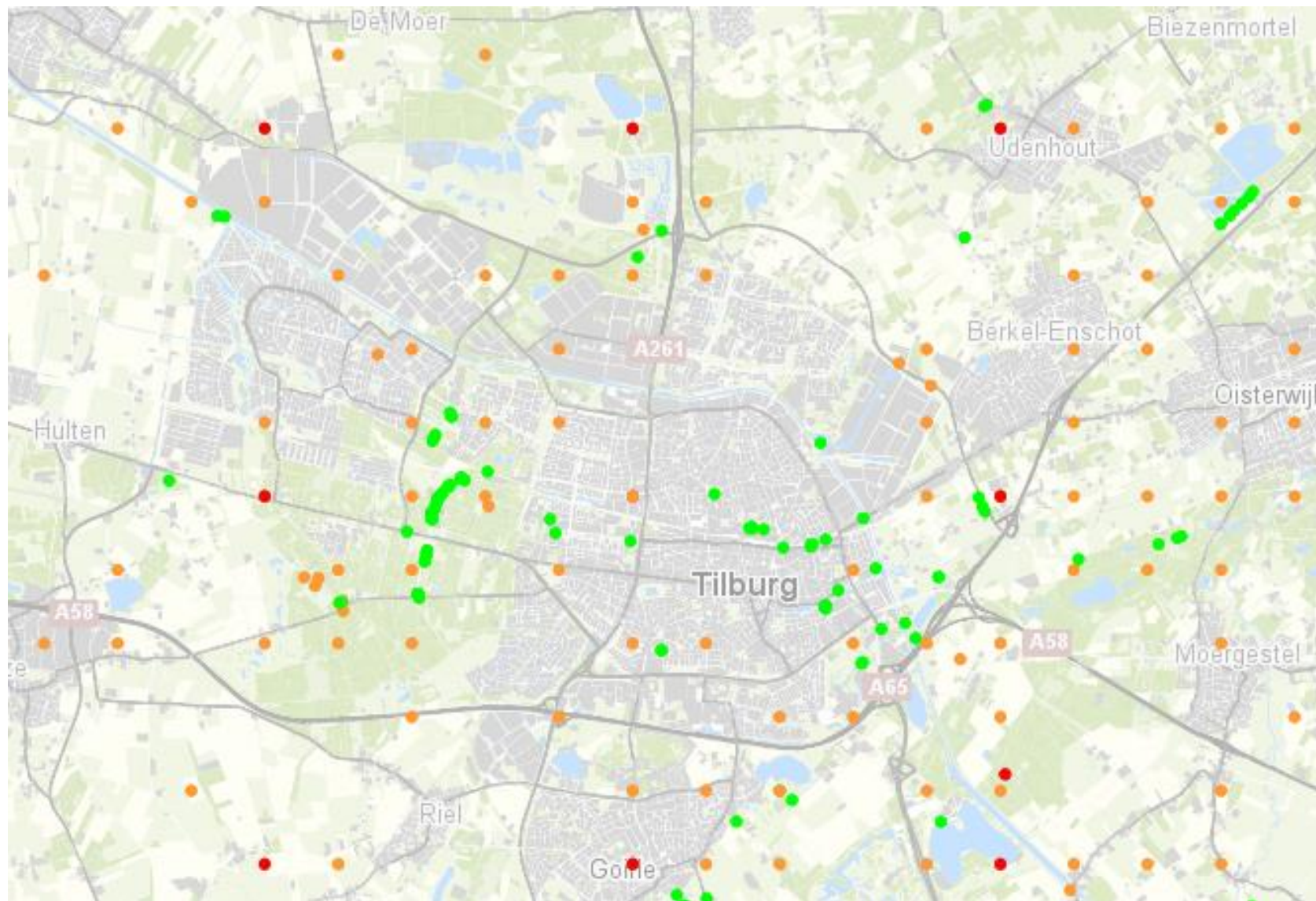
GEMEENTE TILBURG

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Vastgesteld in Tilburg?	BE	O	G	E	Totaalscore	Advies
<i>Regenboogforel</i>	<i>Oncorhynchus mykiss</i>	-						
Reuzenberenklauw	<i>Heracleum mantegazzianum</i>	++	++	0	+	+	++++	PyA reuzenberenklauw
Rimpelroos	<i>Rosa rugosa</i>	+++ (aangeplant)	+	0	0	0	+	Geen maatregelen
Rivierkreeften	Divers	+++	+++	+	0	+++	+++++	PyA rivierkreeften
<i>Robinia</i>	<i>Robinia pseudoacacia</i>	+++ (meest aangeplant)	0	0	0	0	0	Geen maatregelen
Rosse stekelstaart	<i>Oxvura jamaicensis</i>	-	++	0	0	0	++	Preventie
Russische rattenslang	<i>Elaphe schrenckii</i>	-	+	0	+	+	+++	Preventie
Schildpadden	Divers	++	++	0	0	0	++	Preventie, wegvangen
Siberische grondeekhoorn	<i>Tamias sibericus</i>	++ Oude Warande e.o.	+?	0	0	0	+?	Monitoring
Exotische eekhoorns overig	Divers	-	+++	0	0	0	+++	Preventie
Smalle waterpest	<i>Elodea nuttallii</i>	+++	++	0	0	+++	+++++	PyA waterplanten
Spaanse wegslak	<i>Arion lusitanicus</i>	-	++	0	0	+	+++	Geen maatregelen mogelijk
Springkikker	<i>Rana dalmatina</i>	-	0	0	0	0	0	Geen maatregelen
Springzaadsoorten	<i>Impatiens spec.</i>	+++ (reuzenbalsemien)	+	0	0	0	+	Geen maatregelen
<i>Stanford's schaarpissebed</i>	<i>Sinelobus stanfordi</i>	-						
Stinkdier	<i>Mephitis mephitis</i>	-	++	0	+	0	+++	Preventie
<i>Tunicaat</i>	<i>Didemnum vexillum</i>	-						
<i>Vallisneria</i>	<i>Vallisneria spiralis</i>	-	+	0	0	0	+	Geen maatregelen
Veelkleurig Aziatisch lieveheersbeestje	<i>Harmonia axyridis f. axyridis</i>	+++	++	0	0	0	++	Geen maatregelen
Verspreidbladige waterpest	<i>Lagarosiphon major</i>	+	++	0	0	++	++++	PyA waterplanten
Wasbeer	<i>Procyon lotor</i>	-	+	0	+	+	+++	Geen maatregelen
Wasbeerhond	<i>Nyctereutes procyonoides</i>	-	+	0	+	+	+++	Geen maatregelen
<i>Watercrassula</i>	<i>Crassula helmsii</i>	+++	+++	0	0	+++	+++++	PyA waterplanten
Waterwaaier	<i>Cabomba caroliniana</i>	+ Stokhasselt	++	0	0	+++	++++	PyA waterplanten
Zilverkarper	<i>Hypophthalmichthys molitrix</i>	-	++	+	0	++	++++	Preventie
Zonnebaars	<i>Lepomis gibbosus</i>	+	+++	0	0	++	++++	PyA Zonnebaars
Zwarte weduwe	<i>Latrodectus spec.</i>	-						
Zwarte zwaan	<i>Cygnus atratus</i>	-	0	0	0	0	0	Geen maatregelen

Duizendknoop

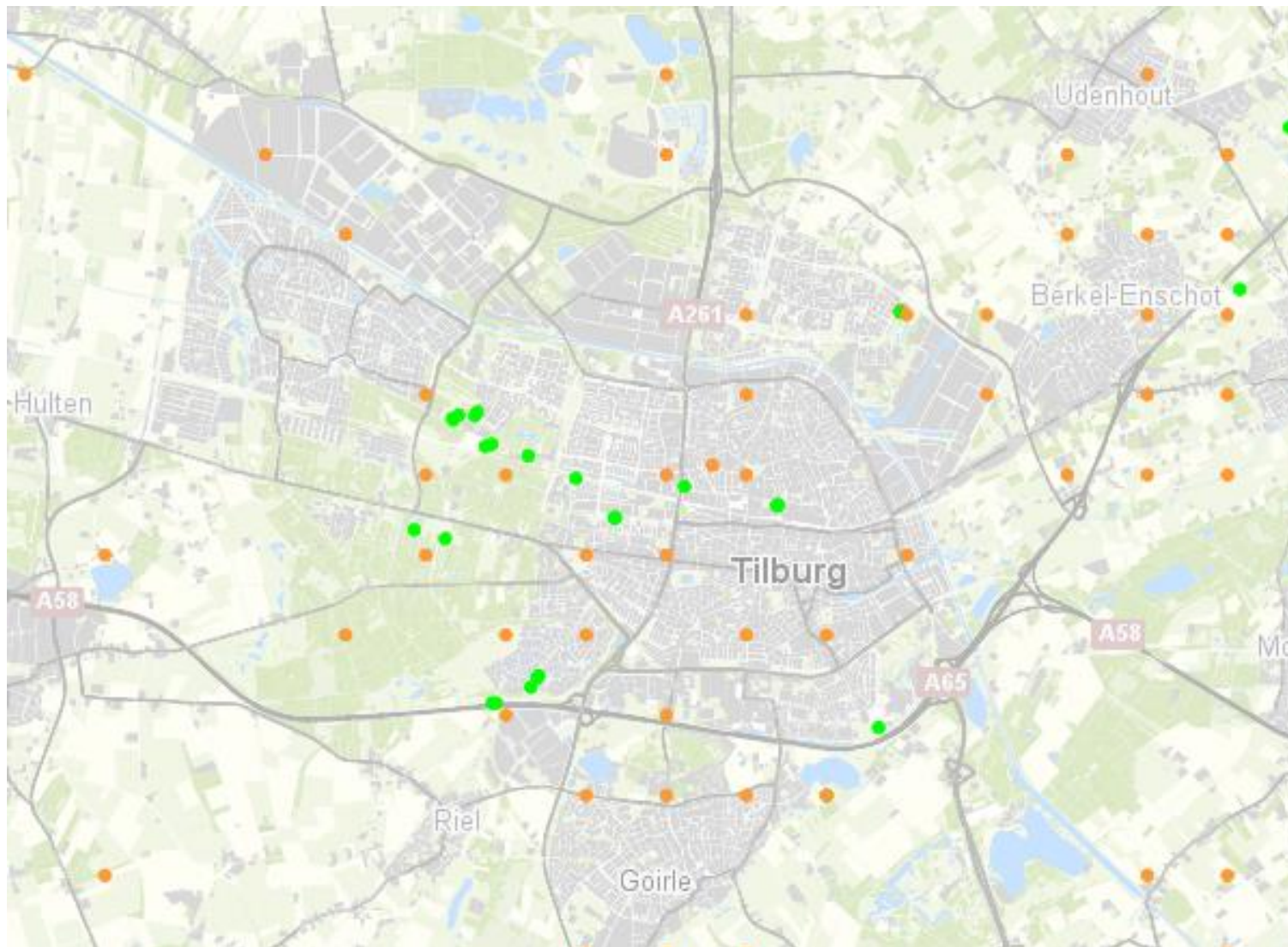
GEMEENTE TILBURG

Reuzenberenklauw

GEMEENTE TILBURG

Kijk op exoten

nummer 16, mei 2016

Met exoten worden uitheemse soorten aangeduid die Nederland niet op eigen kracht kunnen bereiken, maar door menselijk handelen (transport, infrastructuur) hier in de natuur terecht zijn gekomen of dat in de nabije toekomst dreigen te doen. Soorten die Nederland op eigen kracht bereiken vanuit hun natuurlijke verspreidingsgebied, bijvoorbeeld door klimaatverandering, zijn geen exoten. Exoten leiden in de meeste gevallen niet tot grote problemen; slechts een beperkt aantal vertoont invasief gedrag door een explosieve ontwikkeling na vestiging. Invasieve exoten kunnen een bedreiging vormen voor de inheemse biodiversiteit, volksgezondheid of veiligheid.

- Geef waarnemingen door via;
 - natuur_groen@tilburg.nl
 - mischa.cillessen@tilburg.nl
 - www.waarneming.nl